

Po dvanajstih letih nečloveške agonije so včeraj ob 18,10 Chessmana usmrtili

Pred tem je kalifornijsko vrhovno sodišče zavrnilo zadnji priziv in prošnjo za odložitev usmrtnice, nekaj minut pred usmrtnico pa tudi sodnik vrhovnega sodišča ZDA - Svetovni tisk poudarja, da je bila usmrtnica protustavna in da tudi zločin ni bil docela dokazan - Chessman je pred vstopom v plinsko celico izjavil: «Nisem bandit z rdečo lučjo»

SAN QUENTIN (Kalifornija), 2. Danes ob 18.03.45 se je pričelo izvajanje smrtne kazni nad Carylom Chessmanom. Točno ob tem času so namreč v plinski celici padle tablete ciankalkija v posodo z žvepleno kislino, iz katere se je dvignila smrtonosna para, ki jo je obsojenec pričel vdihovati.

Izvršitev smrtne kazni je sporočil novinarjem oseba, ki je bila pripravljen privoliti v odložitev izvršitve smrtne kazni za 30 minut, da bi pregledal dokazila, ki bi bili Chessmanu v prid. Toda sodniku so predložili prošnjo samo pet minut prej, preden je Chessman stopil v plinsko celico. Sodnik je bil v svoji pisarni, ko je zvedel, da je bila smrtna kazen že izvršena. Pred zaporom je več sto demonstrantov priredilo protestne demonstracije. Drugi demonstranti so proslavili pred stanovanjem guvernerja Browna v Sacramento, nadaljnja skupina demon-

strantov pa je demonstrirala pred kalifornijskim kongresom in pred palačo vrhovnega sodišča v San Franciscu.

Chessmanov branilec Drayton Harrington pa je — po drugih vesteh — vložil prošnjo za odložitev izvršitve smrtne kazni samo deset minut pred 18. uro, da bi omogočil revizijo procesa. Medtem pa so že v zaporu San Quentin zdravniki zadnjič pregledali obsojenca s stetoskopom, ki je bil v zvezi z elektronskim aparatom izven celice. Stetoskop je bil prilepljen na Chessmanovo telo. Chessman s samega pa so privzeli na jekleno stolišče v plinski celici. Na ta način so zdravniki lahko poslušali bitje obsojenčevega srca izven plinske celice in uradni zdravnik je tako mogel ugotoviti trenutno smrti in nato tudi podpisati zapisnik o izvršitvi smrtne kazni.

Preden je stopil v celico, je bil Chessman zelo blede. Obledel je bil v belo srajco z odprtim ovratnikom. Takoj so ga štirje stražniki privzeli na stolišče. Medtem ko so ga vezali, je pomikal dva novinarja, ki ju je osebo povabil, da prisostvujeta izvršitvi smrtne kazni.

Poveljnik stražarjev Fred Dickson ga je potepal z roko po ramih in se nato odstavil skupaj s svojimi stražniki. Okovana vrata so se zaprla ob 18.03. Takoj nato so spustili tablete ciankalkija v posodo z žvepleno kislino, kjer so se raztopile in povzročile izhlapevanje smrtonosne pare.

Ob 18.04 je Chessman, ki je očitno vdihaval paro, z vso močjo, naglo nagnil glavo nazaj, se vzpel na stolišču in od-

prl usta. Ob 18.05 je pridružen zakričal in ponovno vrgl glavo nazaj. Ob 18.06 so se mu začele trepetati roke, obraz mu je bil poln bolečine in znoj mu je začel teči po licu. Ponovno je pridružen zakričal, ko da bi hropel. Ob 18.07 mu je nenadoma padla glava naprej. Čez eno minuto, z glavo na prsih, se njegovo telo ni več premaknilo. Ob 18.12 je zdravnik uradno ugotovil obsojenčovo smrt.

Poveljnik stražarjev je novinarjem takoj nato izjavil, da mu je Chessman naročil, samo nekaj trenutkov, preden ga je odpeljal v plinsko celico, naj po njegovi smrti izjavi, da Chessman ni bil »bandit z rdečo lučjo».

Samo dve uri pred izvršitvijo kazni se je sestala kalifornijsko vrhovno sodišče, ki je po enournem zasедanju prizvil za četrti zavrnilo, in sicer s 4 glasovi proti in 3 za. Tako po tem sklepu je Chessmanov odvetnik George Davis vložil pred istim sodiščem prošnjo za odložitev izvršitve kazni, da bi mogel vložiti nato priziv na vrhovno sodišče ZDA. Toda kalifornijsko vrhovno sodišče je tudi to prošnjo zavrnilo. V Washingtonu pa je eden od Chessmanovih zastopnikov sporočil, da bo pri vrhovnem sodišču ZDA vložil zadnji priziv za odložitev.

Medtem je čakalo pred zaporom okrog 80 novinarjev, od katerih pa so samo štirje lahko prisostvovali trenutku, ko so stražniki opravili vse potrebno za usmrtnico.

Sklep vrhovnega sodišča, ki je zasedalo v San Franciscu, so takoj sporočili po posebni telefonski zvezi v zapor v

Vsi govorniki so poudarili nujnost borbe proti sedanji reakcionarni vladi

Na stadionu «Prvi maj» sta govorila tov. Laurenti in Dekleva, ki je poudaril nujnost izvajanja ustave in londonske spomenice, katera vsebuje dejansko tiste pravice, ki smo jih Slovenci uživali že pred fašizmom

Kljub slabemu vremenu je predvečernim popoldne velik množica napolnila dvorano na stadionu «Prvi maj», kjer je bila proslava prvomajskega praznika.

Mnogi, ki niso našli prostora v dvorani, so morali ostati na hodnikih, v veži in tudi na prostem.

Ob 15. uri, kot je bilo napovedano, je zaigrala godba s Proseka-Kontovela, ki je izvajala svoj spored, dokler nista nastopila govornika, tovariša Eugenio Laurenti in dr. Jože Dekleva.

Nekaj minut čez 16. uro je utihnila godba in takoj nato je kot prvi spregovoril v italijanski tovi, Eugenio Laurenti. V svojem govoru je tajnik Neodvisne socialistične zveze poudaril velik pomen, ki ga ima ta delavski praznik posebno v današnjih političnih razmerah na svetu, v italijanski republiki in pri nas.

Za njim pa je govoril tov. dr. Jože Dekleva, ki je v svojem govoru naglasil, da v današnjem političnem položaju predstavlja praznik 1. maja veličansko zmago delovnih ljudi proti buržoaziji in njenim poskusom, da bi preprečila pohod ljudskih množic na svetlo socializma na svetu.

«Še sedemdeset let ni dolga doba, je dejal tov. Dekleva, toda v teh sedemdesetih letih se je spremenila slika sveta. Osvobodila se je vrsta dežel v Evropi, osvobodila se je Azija, in danes je na vrsti Afrika».

V nadaljevanju svojega govora je tov. Dekleva govoril o važnosti prihodnjega sestanka na najvišji ravni ter je izrazil upanje, da sklepi, ki jih bodo najvišji predstavniki starih velikih sil sprejeli v Parizu, ne bodo razočarali narodov vsega sveta.

Nato je govtovnik obravnaval notranji politični položaj v italijanski republiki v zvezi z dolgotrajno vladno krizo. Posebno je poudaril, da imamo po 68 dneh krize v italijanski vladi, ki odgovarja zasnovam kardinalov Ottaviani in Siria in potrebam raznih monopolistov in finančnih moči, ki pa nikakor ne odgovarjajo političnemu ustavu italijanskega ljudstva, njegovim težnjam in perspektivam.

Se prav posebno pozornost pa je tov. Dekleva posvetil v svojem govoru vprašanju avtonomne dežele Furlanija - Julijska krajina.

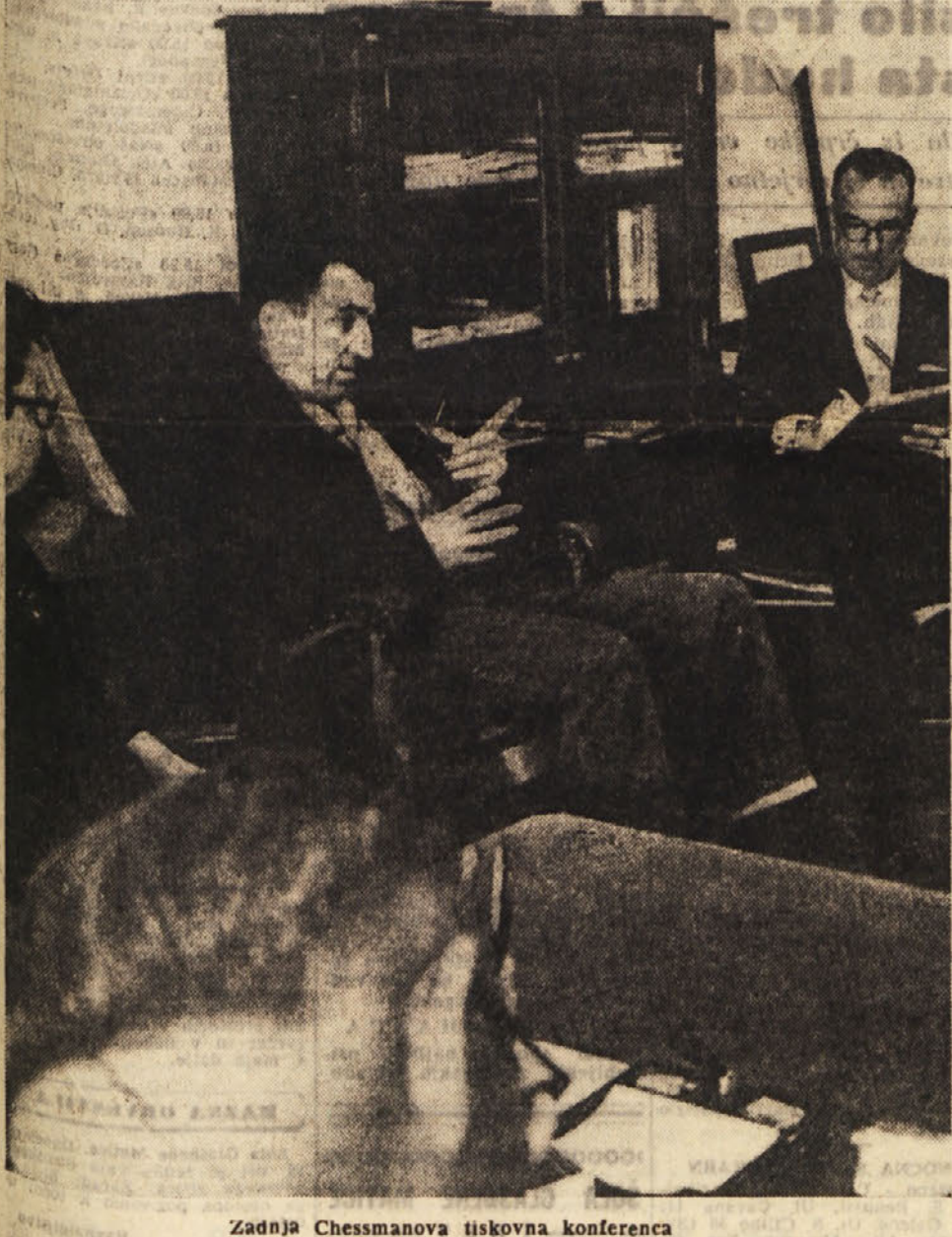
«Od te samouprave, je dejal, pričakujemo prebivalstvo, da bo odločilno sprejela položaja našega mesta in podeželja.

Za ugodno rešitev do sedaj neresenih problemov je nujno potrebno, da sindikalni in politični predstavniki najdejo v okviru obstoječega odbora za obrambo tržaškega gospodarstva, ali če je potrebno, v okviru kakega drugega primernege organa, skupen jezik za enoten akcijski napotaj, ki naj ga soglasno podprejo vsi tržaščani, ki jim je pri srcu usoda in napredek našega mesta».

Končno je govtovnik prišel na obravnavo položaja Slovencev v Italiji.

«Ena, ki je prinesla preteklo leto nam Slovencev, je žalost, nič pozitivnega. Vlada v Rimu in krajevna oblast se ne odločita, da bi napravili konec praksi, ki ruši ugodno delovanje med našimi ljudmi in zmanjšuje do obvez vlade, ki se ne upošteva ob izjavljajo. Londonski sporazum je sicer za generalnega vladnega komisarja dr. Palamora pravno in politično obvezen, vendar ni dogovor. Tako je izjavil in tako izjavlja ob vsaki priložnosti. Če je tako, kaj pa ne spoštujemo in ne izvajamo vsaj organi, ki so njemu neposredno podrejeni. I-talija je za sedaj pobrala sodebo, namreč, da ni niti česar ukrenila, in ni omogočila izvajanja pravic, ki so bile s krvjo priborjene v južni borbi proti nacistični-mur».

(Nadaljevanje na 4. strani)

Brez vzrokov je policist vrgl bombo med veliko množico ljudi v Bejrutu

Ranjenih je bilo 70 oseb, od katerih sta dve pozneje umrli - Veliko razburjenje v vsej državi - Tudi vlada izrecno obtožuje policijo in je odredila preiskavo

BEJRUT, 2. — Včeraj zjutraj je prišlo v Bejrutu do množičnih incidentov, med katerimi je bilo zaradi streljanja ranjenih 70 ljudi. Od teh sta dva pozneje umrla. Do incidentov je prišlo pred kristjanskomaroniško cerkvi, ki je med slovesno mašo, kerkvni so se udeležili tudi libanonski ministri; predsednik el-Karam, vsi člani vlade in veliki diplomatskega zbora. O-čeno cerkve se je zbrala množica 30.000 ljudi. Nenadoma je eksplodirala bomba.

Stotine oseb, ki so bile ranjene, so izjavile, da so o-čeno cerkve se je zbrala množica 30.000 ljudi. Nenadoma je eksplodirala bomba.

Policija pa zavrača obtožbe, da je bila bomba vržena iz množice proti policiji. Tudi streljali, vsekakor pa ni bil ranjen noben policist ali agent.

Znanično je, da je ministrstvo, ki pravi, da so nekateri policisti silili vrgl bombo in povzročili žrtve. Zdi se,

Med zaseditjem sveta ministrov NATO v Carigradu so se včeraj ponovile demonstracije študentov

Demonstrirala je tudi skupina advokatov, oblečenih v togo - «New York Times» zahteva posredovanje Herterja «zaradi nevarnosti komunizma» - Sporazum na seji NATO o Nemčiji in Berlinu - Še vedno nesoglasja glede razorožitve

CARIGRAD, 2. — Medtem ko se je v občinski palači v Carigradu začelo zaseditje sveta ministrov NATO, je večja skupina študentov priredila v bližini plosčja demonstracije proti vladi in vzklikala: «Svoboda, svoboda». Oddelek vojakov z nasajenimi bajonetmi se je zagnal proti demonstrantom, katere pa je še prej policija potisnila v stranske ulice. Prišlo je tudi do spopadov.

Podobni incidenti so se dogodili tudi v predelu Fatih, kjer je policija demonstrante razglašala in nekatere aretirala. Bilo je več ranjenih. Agencije hitijo za-trjevati, da demonstracije niso bile proti NATO pač pa proti Menderesovi vladi.

Pred sodno palačo v Carigradu pa je demonstrirala skupina 60 advokatov, oblečenih v togo. Prepevali so himno neodvisnosti. Nastopila je policija, ki jih je začela razganjati in nekatere aretirala. Tedaj so se demonstranti obrnili do vojakov, ki so bili blizu palače. Nekemu častniku so demonstranti izjavili, da bodo prenehali z demonstracijo, če bodo njih aretirani kolegi izpustili. Policija je tedaj aretirane izpustila, in advokati so se razšli.

Okrog univerze v Carigradu strazi približno 5000 vojakov in več tankov. Univerza je še vedno zaprta. Tudi po ulicah krožijo skupine vojakov. Iz Ankare javljajo, da tam danes ni bilo neredit.

Predsednik turške vlade Menderes je včeraj govoril po radiu in je izjavil, da je vlada odločena strogo nastopiti proti demonstrantom. Izjavil je dalje, da je demonstracije organizirala opozicijska republikanska stranka, ki je ljubostnna na moje uspehe.

Njih možnost, da zmagajo pri novih volitvah, je nična. Zato so se lotili škodljive politike, katere namen je hujskati od 3000 do 4000 študentov in jih spraviti na ulice v trenutku, ko se v Carigradu začne velika mednarodna konferenca. Menderes je tudi zmenil, da so vojski dobili ukaz, naj streljajo proti skupinam, tudi če so majhne.

Ameriški list «New York Times» piše v zvezi z zaseditjem NATO med drugim: «Večini tujih vojakov, ki so prišli v Carigrad, je bilo všeč, da so vojski dobili ukaz, naj streljajo proti skupinam, tudi če so majhne».

Predsednik turške vlade Menderes je včeraj govoril po radiu in je izjavil, da je vlada odločena strogo nastopiti proti demonstrantom. Izjavil je dalje, da je demonstracije organizirala opozicijska republikanska stranka, ki je ljubostnna na moje uspehe.

Njih možnost, da zmagajo pri novih volitvah, je nična. Zato so se lotili škodljive politike, katere namen je hujskati od 3000 do 4000 študentov in jih spraviti na ulice v trenutku, ko se v Carigradu začne velika mednarodna konferenca. Menderes je tudi zmenil, da so vojski dobili ukaz, naj streljajo proti skupinam, tudi če so majhne.

Ameriški list «New York Times» piše v zvezi z zaseditjem NATO med drugim: «Večini tujih vojakov, ki so prišli v Carigrad, je bilo všeč, da so vojski dobili ukaz, naj streljajo proti skupinam, tudi če so majhne».

so onemogočili predsedniku Bajaru in Menderesu navzočnost. «Prepričan sem, je dejal Zorlu, da bo vsakdo upošteval, da delo pomeni mladost, ki pripadajo majhnim skupinam, katere imajo politične in egoistične smotre, nima nobene posledice na odločitev in solidarnost turškega naroda, ki ostane neomajno zvest načelom zavezništva NATO».

Angleški zunanji minister Selwyn Lloyd je v svojem poročilu, ki je posredoval v NATO, ni dovolj iskati sporazum o splošnih načelih razorožitve, pač pa je potrebno, da navodila, ki jih bodo poslali odboru deseterice, vsebujejo konkretne ukrepe.

Nastel je vrsto točk, ki bi lahko spopadle navodila za odobro deseterice: 1. Prepoved pošiljanja v vsejše vseh naprav z orožjem za množično uničevanje. 2. Izstreljevanje raket, naj se prej napove. 3. Prepoved izdelovanja jedrskega materiala in preusmeritve znanstvenih znanj v mirovne namene. 4. Zmanjšanje števila vojaštva in nekaterih vrst orožja, ki bi ga zbrali v mednarodnih skladiščih. 5. Ukrepi za preprečitev izmenjavih napadov. 6. Mednarodna organizacija, ki naj ima nalogo vzdrževanja miru, dokler se ne konča proces razorožitve.

Številni govorniki, ki so sledili, so poudarili, da je treba »bolje ugotoviti namene SZ».

Drugi govorniki so izrekli za-krupenost ezaradi nerazumevanja javnega mnenja glede stalisa zahodnih držav. Norveški zunanji minister Lange je dejal, da bi se treba pripisati dejstvu, ker Zahod vedno vtraja pri važnosti nadzorstva, ne da bi podoben obrazložil javnemu mnenju vzhodne zaradi katerih je nadzorstvo »podlaga zahodne teze».

Ameriški državni tajnik Herter je na seji prebral poslanico predsednika Eisenhowerja. Predsednik označuje NATO za »najnovejšo konsalija, kar jih je zgodovina poznala v časi miru». Poslanica omenja bližnjo konferenco najvišjih in dodaja: Na te razgovore gremo z iskreno željo, da storimo vse, kar je v naši moči, da se zmanjšajo sedanje napetosti in nevarnosti. Vendar ne moremo pričakovati uspeha in velikih uspehov. Ta sestanek bo spadal v okvir dolgega procesa, ki ga bodo vodile vrste diplomatskih posvetovanj, posvetovalnih konferenc, razprav in drugih zdelo-ukločen» zaradi dogovorkov, ki

V najboljšem primeru lahko upamo na »skromno napredovanje. V tem času dolgih pogajanj upam, da bodo vse vla-je NATO in narodi atlantskih držav podvojili svoje napore, da se ohrani naša moč, naša enotnost in naša odločnost».

Na popoldanski seji so govorili o razorožitvi ter o odnosih med Zahodom in Vzhodom. Odborili so poročilo o prihodnosti Nemčije in Berlina, ki ga je podal ameriški državni tajnik Herter. Ta je poudaril, da je v zadnjih desetih letih postalo jasno, da nemško vprašanje ni ločeno vprašanje, temveč sestavni del celote. Herter je ponovil se znano zahodno stališče glede Berlina in dejal, da je potrebno, da se zahodna taktika prilagodi sovjetskemu stališču.

V poudenih krogih pravijo, da so se ministri sporazumeli o naslednjem: 1. Nemčija naj odloča o svoji združitvi v okviru vsemernih volitev, tako da Vzhodna in Zahodna Nemčija skupno volita. 2. Navzočnost zahodnih čet v zahodnem Berlinu je bila in je vedno edino dejanska in učinkovita zaščita za mesto. 3. Na božjo ugovarjali neposrednim stikom med obema Nemčijama, toda samo s pogojem, da Sovjetska zveza privoli v svobodne volitve v izrecno določenem času.

Na predlog Herterja so dajali, naj volitve v Nemčiji do-objo obliko plebiscita v Vzhodni in Zahodni Nemčiji glede procesa združevanja. Če SZ ne bi sprejela tega predloga, bi Zahod načel vprašanje začasnega glede Berlina.

Kar se tiče razorožitve, pa je se vedno nesoglasje med Francijo in ostalimi zvezniki, zlasti pa ZDA, kar se tiče francoskega vztrajanja za nadzorstvo nad raketskimi izstrelki v prvi fazi razorožitve.

Francoski zunanji minister de Merville je poročal o odnosih med Vzhodom in Zahodom. Dejal je, da je tristranska delovna skupina proučila to vprašanje in skusila pripraviti načela, na podlagi katerih bi Zahod lahko določil svoje dolgoročne smotre. Vsekakor pa je treba celotno zadevo predložiti na konferenco najvišjih. De Merville je izjavil, da bo do tri zahodne države zavezele dokončno stališče glede pomoči nezadostno razvitim deželam in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav tik pred konferenco najvišjih, ter je p-zval ostale ministre, naj v zvi-z s tem poveže svoje mnenje.

Predstavniki NATO se bodo na tiskovni konferenci izjavili da so se naglo sporazumeli glede Berlina in glede nemškega vprašanja, kar se tiče nasto-pa na konferenci najvišjih.

Nove demonstracije na Južni Koreji z zahtevo za razpustitev skupščine

SEUL, 2. — Danes so bile v Seulu nove demonstracije študentov klub obrednemu stanju. Študente so zahtevali takojšnjo razpustitev narodne skupščine. Na strateških točkah mesta so razmetali vojaške enote. Toda vojski niso skušali razganjati demon-strantov, ki so korakali v sprejedu in zahtevali takojšnje volitve ter demokratizacijo države.

Vrhovni dolžnostni predsednik republik Hugh Cunn je medtem spopolnil svojo vlado in imenoval še tri ministre.

Današnje demonstracije se je udeležilo okoli deset tisoč študentov, trajale so pet ur, bilo incidentov. Demon-strantje so v redu korakali po mestnih pločah in prebivalstvo jih je burno pozdravljalo.

Demonstracije so bile tudi v mestu Tegu.

Študentska organizacija za povezavo med univerzami se je danes izrekla proti dem-onstracijam, da bi dosegli razpustitev skupščine pred re-formo ustave. To so sklenili na posredovanje demokratske stranke, ki je pozvala stu-dentstvo, naj z novimi demon-stracijami ne poslabšajo seda-njega položaja.

Narodna skupščina je izvo-lila danes svojega novega predsednika, ki je član opozi-cijske demokratske stranke Kvak Sang Poon.

General Song Jo Can, ki ima nalogo izvajati določbe obrednega stanja, je na ti-skovni konferenci izjavil, da ne bo v nobenem primeru se-stavljena vojaška vlada na Južni Koreji. Izjavil je tudi, da je poslal delegate na se-sijsko univerzo, da prepričajo študente, naj ne demonst-rirajo za takojšnjo razpustitev skupščine, češ da bi te de-monstracije lahko izkročili »komunistični agenti».

Izjavil je dalje, da ostane v veljavi ukaz, naj se ne st-ra-jejo proti demonstrantom, stu-di-če bo obstoj komunistične nevarnosti »arekval bolj e-nergične ukrepe proti mo-reditim demonstrantom».

Dosedanji uspehi in nekaj števil za bodočnost

Kaj obeta prihodnji 5-letni načrt jugoslovanskemu delovnemu človeku

Po 100.000 novih stanovanj na leto - 17 milijard kWh električne energije
Za petdeset odst. več prehranbenega in industrijskega potrošnega blaga

Podatki Evropske gospodarske komisije Zdrženih narodov, ki so bili objavljeni v "Economic Survey of Europe 1959", izhajajo, da se je industrijska proizvodnja v Jugoslaviji z letom 1953 — do leta 1959 v naslednjih šestih letih povečala za 228 odst. v Franciji in Italiji na 169, v ZDA na 142, na Danskem na 131, na Nizozemskem na 131, iz tega izhaja, da se je industrijska proizvodnja v Jugoslaviji povečala bolj kot v katerikoli drugi državi v Evropi. Seveda moramo tu dodati, da je bila Jugoslavija pred začetkom druge svetovne vojne industrijsko kaj sitna država, kar se je odražalo tudi v povojnih letih in da je zato naraščanje industrijske proizvodnje moglo biti izrazitejše, ker je bila osnovna primerjalna baza razmeroma nizka. Toda podatki, ki jih bomo navedli, nam bodo pokazali, kolikšen je bil dejanski realni skok jugoslovanskega industrijskega razvoja na osvoboditvi. Nekaj podatkov:

Jugoslavije povečala za 85 odst. Odstotki včasih ne povedo toliko kot posamezni primeri. Nameravamo zato dati nekaj primerjalnih števil za posamezne konkretne panoge. V zadnjem letu sedanjega petletnega načrta bodo vsi viri električne energije v Jugoslaviji dali 9 milijard 300 milijonov kWh električne energije. Leta 1965 pa bodo centralne, ki so že v gradnji ali ki se bodo začele graditi, s sedanjimi vred dale 17,5 milijarde kWh električne energije. Letos, v zadnjem letu sedanjega petletnega načrta, bodo izkopali v jugoslovanskih rudnikih 22 milijonov ton premoga, leta 1965 pa ga bodo izkopali že 32 milijonov ton. Letos bodo izdelali 35.000 ton bakra, leta 1965 pa 77.000 ton. Aluminija bodo letos izdelali 34 tisoč ton, leta 1965 47.000 ton, cinka letos 32.000 ton, čez pet let pa 70.000 ton.

Več kruha in mesa

Stopimo na področje poljedelstva. Tu se bo pridelavec večal za 8 odst. na leto. Kot je znano, je bilo lansko leto za žitarice v Jugoslaviji rekordno. Če bodo vse okoliščine povoljne, se bo pridelavec v petih letih povečal za 50 odst., iz česar izhaja, da bo do tedaj v Jugoslaviji pridelali 4 milijone in pol tone pšenice in riž, okoli 10 milijonov ton koruze, 6 milijonov ton sladkorne pese in milijon ali celo kaj več ton mesa. Kot je znano, so lani pridelali 8.200.000 ton pšenice in riž, 6.700.000 ton koruze in skoraj 2 milijona in pol tone sladkorne pese.

Industrijsko potrošno blago

Za tekstilno industrijo in za industrijo obutve nimamo pri roki ustreznih podatkov, zato navajamo, da bo od sedanjih 100 metrov platna ali blaga imel tedaj potrošnik na razpolago 185 metrov, namesto sedanjih 100 parov čevljev bo industrija izdelala 185 parov, itd.

V petletnem načrtu, ki ga pripravljajo, bodo posvetili mnogo več pozornosti nekaterim panogam, ki so bile do sedaj v primerjavi z drugimi panogami nekoliko zapostavljene. To se tiče predvsem prometne, gradbeniške in kemijske industrije. Naraščajoča industrijska proizvodnja in pospeševanje poljedelstva terja od dobaviteljstva boljše prometne, številnejši železniški park, boljše ceste in več motornih vozil. V petih letih prihoda gospodarskega načrta nameravamo v Jugoslaviji investirati 100 milijard dinarjev v promet, s čimer nameravamo dokončati progo Zader — Knin in Metohija-Prizren, ozkotirni progi Sarajevo-Plodiv, Nikšić-Titograd pa preurediti v normalnotirni progi, v Brajir, koder bo vozila proga Beograd-Bar, se bodo vtem izvršila vsa pripravljala dela. Nadalje bodo za izboljšanje železniškega prometa izdelali ali nakupili 250 elek-

Grafčni prikaz gradnje novih cest in prog

tričnih in Diesel-lokomotiv, 13.000 tovornih vagonov, 1450 potniških vagonov in 130 motornih železniških vlakov. V načrtu je tudi elektrifikacija glavne železniške magistrale. Kar se pa čest tice, računajo, da bodo do konca leta 1965 zgradili za 4.200 km novih asfaltiranih cest, kamor se pri-

števa avtomobilski cesta Ljubljana-Djerdjela (nedokončani deli) in jadranska magistrala Reka-Petrovac-Kolašin-Skopje, ki bo dolga 1100 km. S tem ustrezno se bo povečal tudi avtomobilski park, tako da bo leta 1965 po jugoslovanskih cestah brzelo 250.000 tovornih in osebnih avtomobi-

lov. Prav tako se predvideva povečanje trgovinske mornarice od sedanjih 600.000 brt na milijon brutoregistrskih ton. **Stanovanja in turizem**
Prav tako se bo morala prilagoditi novim razmeram tudi trgovina, v katero bodo investirali okoli 210 milijard di-

Stara teorija o odkritju «Novega sveta»

Amerika je bila odkrita 500 let pred Kolumbom?

Nemški in islandski viri, norveške legende in «Kamen Kensington» govori o izkrcanju Vikingov okrog l. 1000 v Severni Ameriki

PARIZ, 2. — V vseh zgodovinskih in znanstvenih knjigah na svetu se odkritje Amerike pripisuje Kristoforu Kolumbu, ki je po splošno priznanih podatkih odplul iz Palosa s tremi karavalami, katere mu je podarila španska kraljica Isabella Kastiljska, 3. avgusta 1492 in dosegel obalo otoka San Salvador 12. oktobra istega leta.

Prav v teh dneh pa so v Franciji potegnili iz arhivov staro teorijo, po kateri naj bi Ameriko sicer odkril evropski pomorščak vendar pa ne Kristofor Kolumb in njegovi ljudje, marveč skupina ljudi, ki so pripadali tajnostnemu nomadskemu plemenu Vikingov.

Do odkritja Amerike naj bi po tej teoriji prišlo že okrog leta 1000, to je skoraj pet stoletij prej ko je Kolumb postavil svojo nogo na celino Srednje Amerike. Domneva, da so Ameriko odkrili prvi Vikingi, se oslonja na nekatere stare nemške vire iz katerih je mogoče razbrati (po zapisih zgodovinarja Adama de Brema, ki je bil okrog l. 1070 gost na danskem dvoru), da se je že tedaj vedelo za obstoj neke tajnostne dežele znanstveniki Vinland. Resničnost teh zapisov de Brema potrjujejo tudi nekatere islandske kronike iz l. 1100. Tu di v njih se namreč omenja ta tajnostna zemlja, imenovana Vinland (beseda pomeni zemlja trta, ki je tudi prikozana kot raj na zemlji s razsežnimi in plodnimi ravninami, na katerih rastejo koruza, riž in grozdje.

Staro norveške legende
Kako naj bi prišlo do odkritja Amerike? Po starih norveških legendah iz XIII. in XIV. stoletja naj bi do odkritja prišlo povsem slučajno v razdobju, ko je Norveška bila pod nadoblastjo Henrikar «Rdečec», kateremu pripisujejo odkritje Groenlandije. Legenda sicer ne trdi, da bi bil Henrik «Rdečec» odkritelj Amerike, pač pa pripoveduje o odkritju novega sveta imenovanega Vinland in pri tem omenja Henrikovega sina Leifja in nekega Bjarnarja Herjolfsona, ki je večino svojega življenja prebil na Severnem morju. V neki stari knjigi je zabeležen naslednji razgovor med obema pomorščakoma:

Byarni: «Pred menoj se je razprostirala dolga obala neznane zemlje s neprepletnimi rodovitnimi planjavami. Leif: «In zakaj se nisi izkrcal na njej?»
Byarni: «Ker sem bil za skrbljen zaradi iskanja četa. »

«Dežela trta
Po tem razgovoru pripoveduje legenda, da je Leif odplul iz Norveške spomladaj leta 1000 in da je nekaj tednov kasneje pristal na obali dežele, ki jo opisuje Byarni. V notranjosti dežele je Leif odkril ravnice, ki so bile polne divjih trt, zaradi česar je dal — tako pravi legenda — deželi tudi ime Vinland oz. «zemlja trta». V naslednjih letih je po norveških kronikah bilo izvedenih še več potovanj v novo deželo in vsakokrat so na ladje pravele iz njih natovorne s dragocenim lesom in drugim materialom, ki ga na Groenlandiji ni bilo. V poznejših kronikah ni več govora o potovanjih proti

Vinlandu, kar pa ne pomeni, da so se Vikingi odpovedali svojim ekspedicijam, pač po, da so te njihove ekspedicije postale že tako običajna zadeva, da kronistov niso več niti zanimale.

Vse omenjene kronike zatrjujejo, da je dežela Vinland lahko samo področje Labrador, kjer je sedaj mesto Boston, v katerem baje še živijo daljni nasledniki Henrikar «Rdečec».

Poleg teh legend pa potrjuje tezo, po kateri naj bi Vikingi že 5 stoletij pred Kristoforom Kolumbom odkrili Ameriko, tudi odkritje nekega spomenika v državi Minnesota, ki je v bližini nekega jezera, ki je oddaljeno 1500 km od Bostona. Ta spomenik so odkrili konec prejšnjega stoletja.

«Kamen Kensington»
Skandinavski tekst na tem spomeniku pravi: «8 Gots in 22 Norvečanov je raziskalo področje zapadno od Vinlanda. Naše taborišče smo postavili na kraju, ki je bil oddaljen 2 dni hoda od kraja, kjer smo postavili ta spomenik. Iz notranjosti dežele, kjer smo našli dva od naših ljudi mrtvih, smo se vrnili v taborišče po enem dnevu. Deset drugih nas je čakalo na obali.

Kjer smo zasidrali našo ladjo. 14 dni hoda od tega mesta. Deuica Marija, daj da so ostali pri življenju. 1362»
Ce izvirni spomenik, ki je bil po njegovem najditelju imenovan «Kensingtonova skola», iz l. 1362, je zelo verjetno, da so člani ekspedicije napadli Indijance.

Vprašanje 1500 km
Država Minnesota, v kateri je bil kamen najden, je oddaljena 1500 km od Massachusettsa in od obale Atlantike. Pisanje na kamnu pravi, da so bili pomorščaki oddaljeni 14 dni hoda od njihove ladje. Iz tega bi bilo mogoče sklepati, da ni bila zasidrana v bližini današnjega Bostona, pač pa na zahodnih bregovih zgorajnega Michigankega jezera.

Ni izključeno, da je bila tam druga kolonija Vinlanda, ki je služila za izhodno točko, ker si ni mogoče predstavljati, da bi lahko ladja priplula po Ožini San Lorenzo in prešla slapove Niagare. Razen tega pa je v 14 dneh popolnoma nepoznani deželi mogoče prehoditi največ 500 km in ne 1500, kolikor jih je od Minnesote, kjer je bil najden omenjeni kamen, pa do atlantske obale.

NIC ROMANS

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.): Mnogo taktične potrebovali in bodite opreznosti v svojih izjavah, kajti vsako besedo bodo merili in tehtali, čeprav imate prav.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.): Odklone načrte imate. Zato jih skušajte uresničiti. Z dobro voljo in potrpežljivostjo boste uredili tudi nesporazum med svojci.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.): Čeprav vas mika tveganje, tokrat se držite ob strani, ker bi vsaka drznost bila v vašo škodo. Prekinite stike s osebo, ki se vam ponuja.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.): Prišlo bo do sporazuma, ki ste ga dolgo časa predli. Razumevanje tudi v domačem krogu in v ljudmi, s katerimi ste veliko v stiku.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.): Srečno roko pri izbiri dela, ki vam bo teklo, kot namazano. S tem si boste pridobili nadaljnje zaupanje pri nekaterih ljudeh.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.): Ne vzbujajte starih nesporazumov, posebno ne starih ljubomarnosti pri osebi, ki jo imate radi in pustite, da čas zadel rane.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.): Delo bo šlo dobro od rok, vendar ne računajte z velikimi gnetnimi uspehi, niti s posebnim priznanjem. Precej boste nervozni.

SKORPION (od 23. 10. do 22. 11.): Če se dogovorite za znanek, bodite skrajno točni, kajti oseba, s katero imate opravka, veliko polaga na to. Zdravje dobro.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.): Če boste preveč hitri, si boste zaprili vrata v družbo, od katere bi lahko imeli velike koristi. Nekoliko v zadregi boste.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.): Neka oseba, ki jo imate zelo radi, bo uspešna tam, kjer drugim ni uspelo. To vas bo spravilo v dobro voljo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.): Kar se finančnih zadev tiče, skrajna previdnost. Nakupi ne bodo posreženi. Sicer pa kar prijetno razpoloženje doma in na delu.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.): Edino če boste zelo previdni, vam bo uspelo speljati delo do konca, kajti vsaka naglica bi znala vse načrte pokvariti.

Sproslave 1. maja

Med govorom tovariša dr. Joze Deleke v dvorani na stadionu kl. maja

Med proslavo na stadionu kl. maja je igrala godba s Proseka-Kontoveta pod vodstvom tov. Zdravka Kaneta

Folklorna skupina slovenskih srednješolcev iz Dijskega doma je izvajala ples jugoslovanskih narodov

Za vesel program je poskrbel trio in pa duet Dario in Darko iz Doline

Tako je manifestirala mladina po tržakih ulicah med zbiranjem za proslavo CGIL na Trgu Garibaldi

Radio in televizija

Torek, 3. maja 1960

Radio Trst A

2.30 Jutranja glasba in komedija; 11.30 Drobica od vsepolnosti; 12.30 Glasba in komedija; 13.30 Glasba in komedija; 14.30 Glasba in komedija; 15.30 Glasba in komedija; 16.30 Glasba in komedija; 17.30 Glasba in komedija; 18.30 Glasba in komedija; 19.30 Glasba in komedija; 20.30 Glasba in komedija; 21.30 Glasba in komedija; 22.30 Glasba in komedija; 23.30 Glasba in komedija; 24.30 Glasba in komedija.

Nacionalni program

11.00 Radijska sol: 11.45 Komuna glasba; 12.30 Glasba; 13.30 Glasba; 14.30 Glasba; 15.30 Glasba; 16.30 Glasba; 17.30 Glasba; 18.30 Glasba; 19.30 Glasba; 20.30 Glasba; 21.30 Glasba; 22.30 Glasba; 23.30 Glasba; 24.30 Glasba.

II. program

9.00 Jutranje vesti; 10.00 N. Besozzi; 11.00 Glasba; 12.30 Glasba; 13.30 Glasba; 14.30 Glasba; 15.30 Glasba; 16.30 Glasba; 17.30 Glasba; 18.30 Glasba; 19.30 Glasba; 20.30 Glasba; 21.30 Glasba; 22.30 Glasba; 23.30 Glasba; 24.30 Glasba.

III. program

17.00 Glasba; 18.30 Glasba; 19.30 Glasba; 20.30 Glasba; 21.30 Glasba; 22.30 Glasba; 23.30 Glasba; 24.30 Glasba.

Ital. televizija

13.30 TV-sol: «Znanstvena opazovanja»; 14.30 Glasba; 15.30 Glasba; 16.30 Glasba; 17.30 Glasba; 18.30 Glasba; 19.30 Glasba; 20.30 Glasba; 21.30 Glasba; 22.30 Glasba; 23.30 Glasba; 24.30 Glasba.

Jug. televizija

Zagreb: 20.00 Filmska oddaja.

Goriško-beneški dnevnik

Prvomajsko zborovanje Delavske zbornice-CGIL v Gorici

Potrebna je odločnejša sindikalna borba za zvišanje prejemkov delovnih ljudi

Tajnik Delavske zbornice Bergomas je ostro ohsodil raznarodovanje in izganjanje kmetov iz Brd, od koder naj izginejo zemljiški baroni - Za solidarnost slovenskih in italijanskih delavcev ter kmetov

V nedeljo dopoldne je bilo na Trgu Cesare Battisti v Gorici prvomajsko sindikalno zborovanje, ki ga je organizirala Delavska zbornica. Na trgu predvsem pa v ljudskem vrstu se je zbralo precejšnje število meščanov, pa tudi okoličin, ki so prili proslavljati svoj praznik, manifestirati svojo solidarnost z vsemi delovnimi ljudmi v svetu in poslušati govor pokrajinskega tajnika Delavske zbornice Fulvio Bergomasa.

Pred zborovanjem so po trgu odmevale pesmi, ki so dalejši dogodki nadvse praznično obležale. Manifestanti so prihajali na trg z rdečimi nageljni v gumbičih. Od vseh tople pozdravljen je stopil na govorniško tribuno tajnik Bergomas.

Takoj v začetku je poudaril pomen tega dne za delovne ljudi vsega sveta, potem pa je prešel na domača vprašanja in poudaril, da podpira Delavska zbornica gospodarske odnose z Jugoslavijo, vendar pa je treba te odnose razširiti tudi na druge sosednje države v Podonavju, ker je naše gospodarstvo nastalo in se razvijalo v tesni povezavi z vsemi temi državami.

Ko se je dotaknil delovnih krožnih skladov za Trst in Gorico, je rekel, da so ga ustanovili z namenom, da bi pomagali malim in srednjim industrijskim, ki ne morejo plačati 10-odstotnih posojil, in jim tako omogočili razvoj s 3-odstotnimi posojili iz krožnega sklada. Upravnik krožnega sklada, ki so vsem dosedanjim posojilcem dajali posojila v znesku 50 odstotkov vloženega kapitala, so napravili izjemno monopolu Snia Viscosa ter mu dali 70 odstotkov vloženega kapitala. Govornik je kritiziral voditelje krožnega sklada in jih obtožil, da podpirajo razvoj monopolov na škodo malih in srednjih industrijskih podjetij. Na takšen način se zavira industrializacija naših krajev, zavira se ustanavljanje novih delovnih mest in pospešuje brezposelnost.

Veliko odgovornost za takšen razvoj, ki gre v nasprotje s smeri, kot so zahteve vsega delovnega ljudstva, ima tudi monopolna družba SADE, ki oskrbuje naše kraje z elektriko. Navedel je primer, ki da slutiti, kolikšni so zaslužki monopolne, Goriške elektrarne, ki kupuje elektriko pri SADE in jo prodaja industrijskim podjetjem na področju goriške občine. Čeprav mestna elektrarna prodaja elektriko ceneje kot jo kupuje, vendar je pri tem toliko zaslužil, da lahko krije primanjkljaj, ki ga ima z vodovodom in plinarno. Obsojil je tesne vezi med Confindustria in podjetji IRI (navedil je več oseb, ki imajo vodilna mesta pri obeh organizacijah, čeprav se njuni interesi odločno križajo) in obsojil spletke tistih monopolistov naklonjenih krogov, ki so onemogočili državi (IRI) gradnjo električne centrale v naših krajih.

V številnih zahodnih državah s kapitalističnim ustrojem so nacionalizirali podjetja za pridobivanje električnega toka, pri nas pa takim ukrepom nasprotujejo. Tako imenovano odprtje na levo, ki naj bi dalo Italiji tri stvari: dežele, šolsko reformo in nacionalizacijo energetskih virov, je Krčmariška demokracija pod pritiskom monopolističnih skupin in Vatikana, ki ima svoje gospodarske koristi pri teh družbah, zavrgla in se raje zvezala s fašisti.

Obsežno je govoril o tržiskem pristaniku, okoli katerega se v zadnjem času vseve govori. Tega pristanika bi se rade polastile tri tovarne: papirnica ob Timavju, Snia Viscosa in kemična tovarna SOVAVAY, da bi odstranile pristaniko družbo ter same diktirale zakon o razkladanju in nakladanju. Če se njihovim zahtevam ne bo ustreglo, tedaj si bodo podjetja zgradila svoje pristanike, svoj prekop. Tudi iz tega se vidi težnja monopolov, da bi vseposvojili prvo violino in da bi dosegli čimvečje dobičke.

Glede proste cone je govoril, da delodajalci ne spoštujejo delovnih pogojev, predvsem pa je izrazil svoje nezadovoljstvo zaradi odnosa do mladih delavcev, katerim ne nudijo možnosti izpopolnjevanja in pridobivanja kvalifikacij.

Ko je navedel meze delavcev in delavcev vseh najvažnejših industrijskih sektorjev, ki se sučejo med 20 in 40 tisoč lirami, je rekel, da imamo na Goriškem zaradi tega tako nizke plače, ker se premalo protestira, ker se enostavno premalo stavka za meze povzbuje. Medtem ko so

Tajnik Delavske zbornice za goriško pokrajino Fulvio Bergomas, ki je ob priliki 1. maja govoril v Gorici

se za 8 točk znižali prejemki delavcev, so se nevarno zvišali dobički delodajalcev. Za takšno stanje, kakršno vlada na Goriškem, so odgovorni samo sindikati. Zvišanje plač lahko doseže samo sindikalna organizacija. Pozval je CISL in UIL k sodelovanju v akciji za mezne izboljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

Zadnji del svojega govora je Bergomas posvetil kmečkemu vprašanju in Brdih. Omenil je sestanke goriškega, Rotarijskega kluba, na katerem je govoril

boljšave. Tako po 1. maju bo Delavska zbornica sestavila točne predloge za zboljšanje plač delavcev v lesni in slaščičarski industriji itd.

1890

